

Ostium spongiae

Tereza Novotná

Tiše jsem vstoupil do prostorné místnosti. Prohodil jsem ze slušnosti pár slov s rodinnými příslušníky, popadl šampusku z křišťálově čirého skla a očima rychle projel celý salónek. Stále ještě nedorazila teta Marta... Klusem jsem se dostal k pozlacené polstrované židli, jež příhodně stála u krbu, a zaposlouchal jsem se do příjemného zvuku praskajícího suchého dřeva. Ten sice nepřehlušil pisklavý hlas mé sestřenice Laury, což by ovšem nezvládlo ani deset sirén a tři natahovací budíky k tomu. Po půl hodině čekání, kdy už má hlava klimbala nebezpečně nízko nad žhavými plameny, byla Marta konečně spatřena bratrancem ze třetího kolene u prahu do pokoje. Za dalších deset minut se dobelhala do svého rudého křesla.

„Cink, cink, křup,“ ozvalo se od Laury, která se chopila iniciativy a snažila se získat si vytouženou pozornost pomocí vidličky a nyní již naprasklé sklenice, „jsem ráda, že jsme se zde jako každý rok potkali v tak hojném poč...“

„Hojném počtu tří a půl lidí, protože naše moudrá tetička tady je jen fyzicky, že prapratetičko?“ přerušil dívku Emil a otočil se směrem ke staré dámě. Ta jen upřeně dále hleděla do bílé stěny. „Povězme si vše pěkně narovinu. Této ‚akce‘ se například já účastním jen kvůli Chardonnay zdarma a myslím, že nejméně Tomáš,“ podíval se na mě, „to bude mít dost podobně.“

Sestřenčin obličej po tomhle výstupu bratrance ze třetího kolene chytil barvu tetina křesla: „No tohle! Slyšela jste ho, praprateto?“

Opět jsme nedostali žádnou odpověď, a proto se Laura obrátila na mě: „Tomáši, řekni něco!“

„Inu, já, já si myslím, že Emil má, vlastně nemá... ale to, co jsi zmínila ty... Myslím, že to Chardonnay chutná vážně výtečně... skvělý ročník, barva a tak,“ vykoktal jsem a svažil mocným douškem své hrdlo.

Laura z mé odpovědi zřejmě příliš nadšená nebyla, neboť se párkrát zatahala za svou kaštanovou hřívu svázanou do koňského ohonu, dupla pravou i levou do dubové podlahy a hysterickým tónem začala znovu vysvětlovat, čeho tímto setkáním chce docílit. Zato Emil se jen držel za břicho a smál se na celé kolo. Já jsem si nenápadně doplnil sklenku a Marta jemně pohnula ukazováčkem na polstrovaném opěradle.

Poté, co dceři mého strýce došla kapacita plic, se vzniklé příležitosti chopil sto šedesát centimetrů vysoký mladík: „Jestli už naše milá Laura skončila, tak bychom se konečně mohli pobavit o něčem, o co usiluji již tři roky od smrti, ať je mu země lehká, našeho milovaného praprastrýčka. A to o prodeji této nákladné, nevyužitelné a polorozpadlé, odpusť mi tetičko, barabizny... Narazil jsem na velmi sympatického kupce s velkým zájmem i majetkem.“

„Cože?“ nabrala konečně znovu dech jediná žena v místnosti mladší devadesáti let. Raději jsem se se svou židlí posunul dva metry dozadu, což by na mém místě udělal každý příčetný člověk s IQ větším než padesát. Abyste pochopili, tak naše široká rodina se zde naposledy sešla v úplné sestavě od synů až po tchyně jen po praprastrýcově pohřbu. Tam se poprvé otevřela otázka prodeje, která nás rozdělila na několik táborů. Na ty, co chtěli vilu prodat, na ty, co si to nepřáli, a na, ty, co je jim to jedno. Další rok jsme se sem tedy dostavili jen v polovičním počtu, protože většina už ztratila nervy a přesunula se do třetí skupiny. A toto tříleté výročí jsme dorazili jen čtyři.

„Cože?“ zopakovala již po páté Laura, jež evidentně patřila do druhého tábora, „nad tím nemůžeš ani přemýšlet!“

„Já nejen přemýšlím, ale dokonce i jednám. Jen si představte... až tuhle zašlou plesnivou budovu nahradí zbrusu nové obchodní centrum, budou hned všichni spokojenější,“ oponoval synovec vzdáleného bratrance mého otce.

Laura se zahleděla Emilovi do očí a já si dolil: „Já si nic nehodlám představovat, protože nic takového se nikdy nestane! Nezapomínej, že tento dům vlastní tetička Marta, ne ty!“

„Tahle krásčitá škeble? O tu se nestarej. Mluvil jsem s právníkem a je myslím i na místě, aby ji zbavili svéprávnosti. Stejně žije ve starobinci, takže na co potřebuje tuhle rezidenci... Až přejde vlastnictví do rukou Herberta, vše se vyřeší,“ vítězoslavně pronesl.

Lola, jak vždycky dívce její rodiče doma přezdívali, snad prvně v životě pochopila, že teď nemá křik moc smysl. Emil držel v rukou všechny trumpfy.

Avšak rozhodl jsem se ozvat, neboť to, jak prapratetu nazval, mě rozčílilo: „Hele, tak podívej. Sice mě osud sídla popravdě vůbec nezajímá, ale ta slova, co jsi vypustil před chvílí z pusy, si příště radši odpuť.“

„Uklidni se, Tomáši. Ta škeble to stejně ani neslyšela,“ s úsměvem na rtech klidně pronesl.

„Varoval jsem tě. Teď ti budu muset bohužel zkazit radost,“ se stejným výrazem jako on jsem ještě klidněji řekl, „protože prodej, i kdybys provedl svůj bezpáteří plán, by se stejně nedal uskutečnit...“

„Co tím myslíš, že by se ‚nedal uskutečnit‘?“ s menší obavou v očích i v hlase vyslovil chamtivec, jenž chtěl i prosadit, aby se na náhrobní kámen rovnou vyrylo i jméno a datum narození (možná i úmrtí) Marty, když skončil její manžel.

Neodpovídal jsem hned, protože jsem chtěl vytvořit napětí a navíc jsem ani nevěděl, co říci: „No, jde o to, že tady žije chráněný druh. Ano, vzácný druh houby. Jedinečný exemplář, který objevil praprastrýc, vášnivý mykolog. Jedná se o *Ostium spongiae*.“

„Chceš mě rozesmát? A kde se ta tvoje houba jako vyskytuje?“

„Hm, ona žije v symbióze se dřevem z třešně, a jelikož ve vile jsou vyrobeny z tohoto stromu jen dveře, tak bude v nich,“ plácnul jsem rychle. Naštěstí to Emila pobavilo, tudíž na moji hru přistoupil a já jsem získal více času na uvažování o lepším řešení situace.

„Takže ty tvrdíš, že tuhle budu nemůžou zbourat kvůli nějakému tvému *Ektiam spengio*?!“

„*Ostium spongiae*. Ano, ale já to netvrdím, neboť je to pravda. Vid', Lauro?“ stále jsem trval na své menší lži.

Slečna na mě vytřeštila zrak, avšak zachovala si kamennou tvář: „Praprastrýček byl skutečně mykolog...“

„Výborně, je tedy jasné, že se nic prodávat ani bořit a nahrazovat obchodním domem nebude!“

Emil zvedl ruku, aby mě zarazil: „Tomáši, můžu ti to slíbit, ovšem jen pod podmínkou, že mi ukážeš tu *Okium spolegium*...“

„*Ostium spongiae*! *Ostium spongiae*!“ vykřikl jsem. Musel jsem začít okamžitě jednat. Jenže, kde sakra najít něco podobného houbě a navíc ještě zarostlé v dřevěném vchodu do pokoje? Vyběhl jsem do druhého patra, vrazil do všech pěti koupelen, prozkoumal ložnice, nepříliš moderní kuchyň i knihovnu. A našel jsem... nic. Taky jsem nemohl očekávat něco

jiného.

Sestřenice se též pokusila dát ruce k dílu a bratranec ze třetího kolene nás jen pozoroval s bublinkami a úsměvem: „Celá tahle vaše fraška stejně postrádá smysl. Pojd'te se raději napít a naposledy si to tu prohlédnout...“

„Tohle je sice sisyfovská práce, ale pro nás smysl má. My chceme zachránit kus naší rodinné historie! Scházet se zde i se svými dětmi, vnoučaty a pravnoučaty! A nikdo nebude mluvit o tetě Martě jako o škebli!“ rozléhal se můj hlas.

Pak se stalo něco neuvěřitelného. Prapateta vstala ze svého nachového křesla. Pevným krokem došla ke smrkové knihovně, zatáhla za hřbet tlusté bichle a jako v každém průměrném dobrodružném filmu se police odsunula. Objevily se menší tajné dveře porostlé něčím zeleným. Marta se hlasitě rozesmála. Od té doby se naše veškeré příbuzenstvo, mimo Emila, ve vile vídá pravidelně. Navíc ji už nikdo nemůže nazývat nevyužívanou barabiznou, jelikož jsme pronajali prostory salónku, knihovny i tajné místnosti k vědeckým účelům se zaměřením na studium mykologie.